



มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

2/2568

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

ความหมายของของเสีย และของเสียชุมชนโดยทั่วไป เป็นดังนี้

ของเสีย หมายถึง ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย อากาศเสีย มลสาร หรือวัตถุอันตรายอื่นใด ซึ่งปล่อยทิ้งหรือมีที่มาจากแหล่งกำเนิดมลพิษ รวมทั้งการตกตะกอน หรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้น ที่อยู่ในรูปของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซ ของเสียสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทหลัก ๆ ตามแหล่งกำเนิดของของเสีย คือ ของเสียชุมชน และของเสียอุตสาหกรรม ในที่นี้จะเน้นไปที่ของเสียชุมชน

คำจำกัดความของเสียชุมชน

- ของเสียชุมชนทั่วไป หมายถึง ของเสียที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากชุมชน เช่น บ้านพักอาศัย ตลาดสดธุรกิจร้านค้า สถานบริการ สถานประกอบการ เศษวัสดุก่อสร้างที่ไม่ได้มาจากอุตสาหกรรม และไม่รวมของเสียอันตรายชุมชนและของเสียติดเชื้อ

- ของเสียอันตรายชุมชน หมายถึง ของเสียที่เป็นพิษ วัตถุระเบิดได้ วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุทำให้เกิดโรค วัตถุที่มีอันตรายสูงซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทาง พันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง และวัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม ที่ต้องใช้การทำลายเป็นพิเศษ เช่น แบตเตอรี่รถยนต์ ถ่านไฟฉาย หลอดไฟ สารฆ่าแมลง กระบองสปริง

- ของเสียติดเชื้อ หมายถึง ของเสียทางการแพทย์หรือจากทางสถานพยาบาล ทั้งจากมนุษย์และสิ่งมีชีวิตต่างๆ ที่มีเหตุให้สงสัยว่ามีหรืออาจมีเชื้อโรค ของเสียที่สัมผัสหรือสงสัยว่าสัมผัสกับเลือดหรือของเหลวจากร่างกาย

การจัดการของเสียชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับประเทศไทยจะต้องพิจารณาปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ระบบการดำเนินการจัดการของเสียชุมชน 2) เทคโนโลยีการจัดการของเสียชุมชนที่รองรับ 3) นโยบายและกฎระเบียบที่เหมาะสม และ 4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งผู้ก่อของเสียและผู้ดำเนินการจัดการของเสียชุมชน ซึ่งการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน เป็นการมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการของเสียชุมชน

สาขาอาชีพการจัดการของเสียชุมชน หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียชุมชนซึ่งครอบคลุมทักษะของบุคลากรในระบบการดำเนินการจัดการของเสียชุมชน ตั้งแต่การเก็บรวบรวมของเสียชุมชนจากแหล่งรวบรวมของเสีย การแยกประเภทของเสียชุมชน ได้แก่ มูลฝอยทั่วไป ของเสียอันตรายชุมชน ของเสียติดเชื้อ การเก็บขนและการขนส่งไปยังสถานที่กำจัด การคัดแยกของเสียเพื่อกำจัดหรือการรีไซเคิล การกำจัดของเสียชุมชนด้วยเทคโนโลยีการกำจัดที่ประเทศไทยดำเนินการใช้ในการกำจัดของเสียชุมชนอยู่ ได้แก่ การฝังกลบของเสียชุมชน และการเผาของเสียชุมชน ตั้งแต่การรับของเสียชุมชนเข้าสถานที่จัดการจนกระทั่งการกำจัดสุดท้าย รวมถึงการติดตามตรวจสอบคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่อาจเกิดผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินการจัดการของเสียชุมชน การประสานและประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ กับชุมชน ตามที่นโยบาย กฎระเบียบข้อบังคับและกฎหมายที่ใช้อยู่ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการของเสียชุมชนในด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในอาชีพการจัดการของเสียชุมชนให้มีมาตรฐานสามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามทักษะ การปฏิบัติงานและครบถ้วนตามหน้าที่รับผิดชอบ

ดังนั้น การจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน ผู้ประกอบการ รวมถึงการสร้างเครือข่ายเผยแพร่มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ซึ่งเป็นกลไกหนึ่งในการสร้างความรู้ ความสามารถของบุคคล รวมถึงสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียชุมชน ให้มีสมรรถนะและขีดความสามารถของแรงงานด้านการจัดการของเสียชุมชนในอนาคต และให้ความพร้อมรองรับให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาและการแข่งขันของประเทศ

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

2/2568

6. ครั้งที่

2

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย

สาขาการจัดการของเสียชุมชน

อาชีพผู้ปฏิบัติงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย ระดับ 4

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
02107	ควบคุมดูแลการดำเนินงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย
02108	ดูแลการปฏิบัติงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสียให้เป็นไปตามข้อกำหนดด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม
02109	กำหนดกระบวนการดำเนินงานคัดแยกของเสียชุมชน

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน อาชีพผู้ปฏิบัติงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย ระดับ 4

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

มีความสามารถในการปฏิบัติงานเชิงกำกับดูแลและการจัดการในภาพรวม

สามารถควบคุมดูแลการดำเนินงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสียให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแผนงานที่กำหนด รวมทั้งดูแลให้การปฏิบัติงานคัดแยกดำเนินไปตามข้อกำหนดด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

มีทักษะในการประเมินและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม

สามารถกำหนดกระบวนการคัดแยกของเสียชุมชนให้สอดคล้องกับมาตรฐานและข้อกำหนดทางวิชาการ รวมทั้งมีความสามารถในการจัดระบบงาน ประสานการทำงานกับผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและบรรลุเป้าหมายการจัดการของเสียชุมชนอย่างยั่งยืน ทั้งนี้

ผู้ปฏิบัติงานระดับดังกล่าวต้องมีความรอบรู้ทั้งด้านวิชาการและปฏิบัติจริง

ตลอดจนมีความตระหนักและความรับผิดชอบต่อผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของชุมชนและสิ่งแวดล้อม

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

คุณสมบัติของผู้ที่สามารถขอเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพผู้ปฏิบัติงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย ระดับ 4

1. มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์

2. ผ่านการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ ระดับ 3 ไม่น้อยกว่า 1 ปี

หรือ กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีในปีการศึกษาสุดท้ายในสาขาที่เกี่ยวข้อง

หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และมีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการคัดแยกขยะชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย ไม่น้อยกว่า 1 ปี

หรือ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) และมีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการคัดแยกขยะชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย ไม่น้อยกว่า 2 ปี

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ปฏิบัติงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย Municipal Solid Waste (MSW) Separator at Solid Waste Management Facility

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 02107 ควบคุมดูแลการดำเนินงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย
- 02108 ดูแลการปฏิบัติงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสียให้เป็นไปตามข้อกำหนดด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม
- 02109 กำหนดกระบวนการดำเนินงานคัดแยกของเสียชุมชน

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
จัดการของเสียชุมชนของประเทศไทย อย่างเป็นระบบถูกต้องตามหลักมาตรฐานสากล	02	จัดการของเสียชุมชนได้อย่างถูกต้อง	021	คัดแยกของเสียชุมชนได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
021	คัดแยกของเสียชุมชนได้อย่างถูกต้อง	02107	ควบคุมดูแลการดำเนินงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย	02107.01	ตรวจสอบความถูกต้องของกิจกรรมคัดแยกของเสีย
				02107.02	ประสานงานการเคลื่อนย้ายและการจัดเก็บของเสียที่ผ่านการคัดแยก
				02107.03	ควบคุมการจัดการอุปกรณ์และเครื่องมือในการคัดแยก
		02108	ดูแลการปฏิบัติงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสียให้เป็นไปตามข้อกำหนดด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม	02108.01	ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามข้อกำหนดด้านสุขภาพและความปลอดภัย
				02108.02	ควบคุมการบังคับใช้มาตรการการป้องกันสิ่งแวดล้อม
				02108.03	เตรียมพร้อมและการตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉิน
		02109	กำหนดกระบวนการดำเนินงานคัดแยกของเสียชุมชน	02109.01	ออกแบบระบบคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย
				02109.02	กำหนดแนวทางการดำเนินงานคัดแยกของเสียชุมชนที่มีประสิทธิภาพ

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 02107
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ควบคุมดูแลการดำเนินงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย
3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2568
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้ปฏิบัติงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย Municipal Solid Waste (MSW) Separator at Solid Waste Management Facility
ISCO-08 รหัส 9612 – พนักงานคัดแยกของเสีย

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้จะสามารถแสดงความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของการคัดแยกของเสียชุมชนในโรงคัดแยก และกระบวนการหรือแนวทางการปฏิบัติงานในการคัดแยกของเสียชุมชน รวมถึงปัญหา/สิ่งผิดปกติจากการดำเนินการคัดแยกของเสียชุมชน สามารถควบคุมการดำเนินการของผู้ปฏิบัติงาน และตรวจสอบการดำเนินการของเครื่องมือ/อุปกรณ์และเครื่องจักรในกระบวนการคัดแยกของเสียชุมชนในโรงคัดแยก รวมทั้งตรวจสอบคุณภาพของเสียชุมชนรีไซเคิลที่ผ่านการคัดแยก สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการคัดแยกของเสียชุมชน พร้อมทั้งจัดทำบันทึกการตรวจสอบและรายงานผลการปฏิบัติงาน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพการจัดการของเสียชุมชน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตประเภท หรือชนิดของโรงงาน ลำดับที่ 105 และลำดับที่ 106 พ.ศ. 2545
- ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรม ว่าด้วยเรื่องรายละเอียดหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตประเภทหรือชนิดของโรงงานลำดับที่ 105 และลำดับที่ 106 พ.ศ. 2545
- ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรม ว่าด้วยเรื่องรายละเอียดหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตประเภทหรือชนิดของโรงงาน ลำดับที่ 105 และลำดับที่ 106 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550
- พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02107.01 ตรวจสอบความถูกต้องของกิจกรรมคัดแยกของเสีย	- ตรวจสอบกระบวนการคัดแยกของเสียให้เป็นไปตามขั้นตอนการคัดแยกอย่างถูกต้อง - ตรวจสอบการใช้เครื่องป้องกันส่วนบุคคล (PPE) อย่างถูกต้อง - ระบุข้อบกพร่องหรือการเบี่ยงเบนจากขั้นตอนการปฏิบัติงานมาตรฐาน (SOP) และดำเนินการแก้ไข	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02107.02 ประสานงานการเคลื่อนย้ายและการจัดเก็บของเสียที่ผ่านการคัดแยก	1. กำกับดูแลการเคลื่อนย้ายของเสียที่ผ่านการคัดแยกไปยังพื้นที่จัดเก็บที่กำหนด 2. ตรวจสอบให้แน่ใจว่าการจัดเก็บของเสียเป็นไปตามข้อบังคับด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม 3. บันทึกข้อมูลปริมาณและประเภทของของเสียชุมชนที่คัดแยกได้อย่างถูกต้อง	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
02107.03 ควบคุมการจัดการอุปกรณ์และเครื่องมือในการคัดแยก	1. จัดทำและควบคุมตารางการบำรุงรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการคัดแยก 2. ตรวจสอบการสึกหรอและความเสียหายของเครื่องมือก่อนใช้งาน 3. บันทึกกิจกรรมการบำรุงรักษาและสถานะของอุปกรณ์	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการสังเกต ตรวจสอบกระบวนการทำงาน ความผิดปกติ ของผู้ปฏิบัติงาน เครื่องมือ/อุปกรณ์ เครื่องจักร ของเสียรีไซเคิล(ผลิตภัณฑ์) เป็นต้น
2. ทักษะการกำกับควบคุมผู้ปฏิบัติงาน
3. ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
4. ทักษะในการประสานงาน
5. ทักษะการคิดวิเคราะห์ หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการทำงาน
6. ทักษะการซ่อมบำรุงเครื่องมือ/เครื่องจักรที่เกี่ยวข้องกับการคัดแยกของเสียชุมชนในขั้นพื้นฐาน
7. ทักษะการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า สามารถแก้ไขปัญหาพื้นฐานที่พบเป็นประจำได้
8. ทักษะการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE)

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. การประเมินความเสี่ยง และความปลอดภัยในการทำงาน
2. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงาน
3. ข้อบังคับอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงาน
4. การป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากเครื่องจักร และการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน สำหรับการเกิดเหตุฉุกเฉิน
5. วิธีการจัดทำบันทึกผลการตรวจสอบ และการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. หนังสือรับรองประสิทธิภาพการทำงาน
2. ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการสอบผ่านข้อเขียน (ปรนัย)
2. ผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้ประเมินควรประเมินเกี่ยวกับตรวจสอบความถูกต้องของกิจกรรมคัดแยกของเสีย ประสานงานการเคลื่อนย้ายและการจัดเก็บของเสียที่ผ่านการคัดแยก ควบคุมการจัดการอุปกรณ์และเครื่องมือในการคัดแยก โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติการ ได้แก่ ผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย) และผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการปฏิบัติงานครอบคลุมการกำกับดูแลและควบคุมคุณภาพการคัดแยกของเสียชุมชนให้เป็นไปตามขั้นตอนที่ถูกต้องและมาตรฐานที่กำหนด

โดยเริ่มจากการตรวจสอบกระบวนการคัดแยก การใช้เครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) อย่างเหมาะสม

ตลอดจนการระบุข้อบกพร่องหรือความเบี่ยงเบนจากมาตรฐานการปฏิบัติงาน (SOP) และดำเนินการแก้ไขทันทีเพื่อป้องกันผลกระทบต่อความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม จากนั้นดำเนินการควบคุมและติดตามการเคลื่อนย้ายของเสียที่ผ่านการคัดแยกไปยังพื้นที่จัดเก็บที่กำหนดให้สอดคล้องกับข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลปริมาณและประเภทของเสียที่คัดแยกได้อย่างครบถ้วนและถูกต้อง

นอกจากนี้ยังรวมถึงการจัดทำและควบคุมตารางการบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการคัดแยก การตรวจสอบความสึกหรอ ความเสียหายก่อนใช้งาน และบันทึกสถานะหรือกิจกรรมการบำรุงรักษา

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
2. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การคัดแยก
3. ผู้เข้ารับการประเมินสามารถตรวจสอบสภาพอุปกรณ์และเครื่องจักรที่ใช้ในการปฏิบัติงานได้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. กฎระเบียบ ข้อบังคับของการคัดแยก หมายถึง หลักเกณฑ์ ข้อบังคับของหน่วยงานที่ผู้ปฏิบัติงานต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เช่น ข้อห้ามการปฏิบัติงานโดยไม่สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ข้อห้ามการเคลื่อนย้ายของเสียอันตรายชุมชนโดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นต้น
2. กฎหมายระเบียบข้อบังคับ เช่น พรบ. วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ระบบเอกสารการขนส่งของเสียอันตราย พ.ศ. 2547 เป็นต้น
3. ควบคุมการทำงาน หมายถึง การติดตามการทำงานของผู้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
4. ตรวจสอบ หมายถึง การประเมินด้วยสายตา และการประเมินด้วยลักษณะทางกายภาพหรือคุณลักษณะของอุปกรณ์
5. ตรวจสอบคุณภาพของเสียชุมชนรีไซเคิล หมายถึง การประเมินของเสียชุมชนที่ผ่านการคัดแยก จากลักษณะ ความสกปรก สภาพความเสียหาย และสิ่งปนเปื้อนที่ติดมา
6. บันทึกผลการตรวจสอบ อาจรวมถึง รายละเอียดเครื่องมือ/เครื่องจักรที่เสียหาย ผลการทดสอบ รายละเอียดการซ่อมแซมและการบำรุงรักษา
7. อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) เช่น ถุงมือ อุปกรณ์ป้องกันมือและเท้า แวนตานิรภัย เสื้อผ้าสะท้อนแสง เป็นต้น
8. ปัญหา/สิ่งผิดปกติ หมายถึง ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานในการคัดแยก เครื่องมือ/อุปกรณ์ชำรุด เครื่องจักรไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ เกิดอุบัติเหตุกับร่างกายผู้ปฏิบัติงาน เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย ตรวจสอบความถูกต้องของกิจกรรมคัดแยกของเสีย

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.2 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย ประสานงานการเคลื่อนย้ายและการจัดเก็บของเสียผ่านการคัดแยก

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.3 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย ควบคุมการจัดการอุปกรณ์และเครื่องมือในการคัดแยก

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ

02108
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ

ดูแลการปฏิบัติงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสียให้เป็นไปตามข้อกำหนดด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม
3. ทบทวนครั้งที่

2 / 2568
4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้ปฏิบัติงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย Municipal Solid Waste (MSW) Separator at Solid Waste Management Facility

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้จะสามารถแสดงความรู้ที่เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของการคัดแยกของเสียชุมชนในโรงคัดแยกด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม โดยสามารถปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยและการฝึกอบรมบุคลากร ตรวจสอบการจัดการวัสดุอันตราย การปล่อยมลพิษจากระบบการคัดแยก ตรวจสอบและรายงานเหตุการณ์หรือเหตุการณ์เกือบอุบัติเหต สามารถออกแบบและพัฒนาปรับปรุงแผนการตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉิน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพการจัดการของเสียชุมชน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตประเภท หรือชนิดของโรงงาน ลำดับที่ 105 และลำดับที่ 106 พ.ศ. 2545
2. ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรม ว่าด้วยเรื่องรายละเอียดหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตประเภทหรือชนิดของโรงงานลำดับที่ 105 และลำดับที่ 106 พ.ศ. 2545
3. ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรม ว่าด้วยเรื่องรายละเอียดหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตประเภทหรือชนิดของโรงงาน ลำดับที่ 105 และลำดับที่ 106 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550
4. พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02108.01 ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามข้อกำหนดด้านสุขภาพและความปลอดภัย		
02108.02 ควบคุมการบังคับใช้มาตรการปกป้องสิ่งแวดล้อม	1. จัดทำและเผยแพร่แผนการตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉินแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ 2. ดำเนินการฝึกซ้อมสถานการณ์ฉุกเฉินเป็นระยะเพื่อประเมินความพร้อมของระบบ 3. ตรวจสอบ ทวนสอบและปรับปรุงแผนหรือขั้นตอนการตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉินอย่างสม่ำเสมอให้เหมาะสมกับสถานการณ์	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
02108.03 เตรียมพร้อมและการตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉิน		

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการกำกับควบคุมผู้ปฏิบัติงาน
2. ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
3. ทักษะในการประสานงาน
4. ทักษะการคิดวิเคราะห์ หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม
5. ทักษะการทำรายงานและเอกสาร

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. การประเมินความเสี่ยง และความปลอดภัยในการทำงาน
2. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงาน
3. ข้อบังคับอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงาน
4. การป้องกันอุบัติเหตุ และการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน สำหรับการเกิดเหตุฉุกเฉิน
5. วิธีการจัดทำบันทึกผลการตรวจสอบ และการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. หนังสือรับรองประสบการณ์ทำงาน
2. ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการสอบผ่านข้อเขียน (ปรนัย)
2. ผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้ประเมินควรตรวจสอบเกี่ยวกับปฏิบัติงานให้เป็นไปตามข้อกำหนดด้านสุขภาพและความปลอดภัยควบคุมการบังคับใช้มาตรการปกป้องสิ่งแวดล้อม เตรียมพร้อมและการตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉิน โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติการ ได้แก่ ผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย) และผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการดูแลควบคุมจัดการสถานที่คัดแยกของเสียชุมชน ในหน่วยสมรรถนะนี้ จะต้องสามารถแสดงความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายระเบียบข้อบังคับของการคัดแยกของเสียชุมชนในโรงคัดแยกด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมได้ สามารถสรุปรายงานด้านความปลอดภัยและการฝึกอบรมบุคลากรตรวจสอบการจัดการวัสดุอันตราย การปล่อยมลพิษจากระบบการคัดแยกได้ ตรวจสอบและรายงานเหตุการณ์หรือเหตุการณ์เกือบอุบัติเหตุที่สามารถออกแบบและพัฒนาปรับปรุงแผนตอบโต้ต่อเหตุฉุกเฉินได้

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
2. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม
3. ผู้เข้ารับการประเมินเตรียมพร้อมและการตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉิน

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. กฎระเบียบ ข้อบังคับของการคัดแยก หมายถึง หลักเกณฑ์ ข้อบังคับของหน่วยงานที่ผู้ปฏิบัติงานต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เช่น ข้อห้ามการปฏิบัติงานโดยไม่สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ข้อห้ามการเคลื่อนย้ายของเสียอันตรายชุมชนโดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นต้น
2. กฎหมายระเบียบข้อบังคับ เช่น พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 เป็นต้น
3. ควบคุมการทำงาน หมายถึง การติดตามการทำงานของผู้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
4. ตรวจสอบ หมายถึง การประเมินด้วยสายตา และการประเมินด้วยลักษณะทางกายภาพหรือคุณลักษณะของบุคลากร
5. บันทึกผลการตรวจสอบ อาจรวมถึง รายละเอียดด้านสุขภาพ ความปลอดภัยของบุคลากร และสิ่งแวดล้อม
6. อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) เช่น ถุงมือ อุปกรณ์ป้องกันมือและเท้า แว่นตานิรภัย เสื้อผ้าสะท้อนแสง เป็นต้น

7. ปัญหา/สิ่งผิดปกติ หมายถึง ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงาน ก่อให้เกิดอุบัติเหตุกับร่างกายผู้ปฏิบัติงาน เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามข้อกำหนดด้านสุขภาพและความปลอดภัย

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.2 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย ควบคุมการบังคับใช้มาตรการปกป้องสิ่งแวดล้อม

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.3 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย เตรียมพร้อมและการตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉิน

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ02109
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะกำหนดกระบวนการดำเนินงานคัดแยกของเสียชุมชน
3. ทบทวนครั้งที่2 / 2568
4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒

5. สำหรับอาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้ปฏิบัติงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย Municipal Solid Waste (MSW) Separator at Solid Waste Management Facility
ISCO-08 รหัส 9612 – พนักงานคัดแยกของเสีย

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้จะสามารถออกแบบระบบคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย สามารถกำหนดกระบวนการทำงานที่ช่วยเพิ่มอัตราการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ให้ได้มากที่สุด โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อยกระดับประสิทธิภาพของการจัดการของเสียให้ทันสมัยและปลอดภัย สามารถตรวจสอบทุกขั้นตอนให้สอดคล้องตามมาตรฐานและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง และกำหนดแนวทางการทำงานคัดแยกของเสียชุมชนที่มีประสิทธิภาพได้ โดยสามารถกำหนดประเภทของเสียที่สามารถนำมารีไซเคิลได้อย่างชัดเจน พร้อมระบุเครื่องมือ อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล และเครื่องจักรที่ใช้ในกระบวนการคัดแยก รวมถึงวิธีการคัดแยก การเก็บรวบรวม และการจัดการของเสียที่ผ่านการคัดแยกแล้วหรือที่ต้องกำจัด สามารถกำหนดราคาซื้อขายของเสียรีไซเคิลที่ได้จากกระบวนการ และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางมาตรฐานสำหรับผู้ปฏิบัติได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพการจัดการของเสียชุมชน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตประเภท หรือชนิดของโรงงาน ลำดับที่ 105 และลำดับที่ 106 พ.ศ. 2545
2. ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรม ว่าด้วยเรื่องรายละเอียดหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตประเภทหรือชนิดของโรงงานลำดับที่ 105 และลำดับที่ 106 พ.ศ. 2545
3. ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรม ว่าด้วยเรื่องรายละเอียดหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตประเภทหรือชนิดของโรงงาน ลำดับที่ 105 และลำดับที่ 106 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550
4. พระราชบัญญัติการขายทอดตลาดและค่าของเก่า พ.ศ. 2474
5. พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02109.01 ออกแบบระบบคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย	1. กำหนดกระบวนการทำงานที่เพิ่มอัตราการนำขยะมาใช้ใหม่อย่างสูงสุด 2. ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการของเสีย 3. ตรวจสอบกระบวนการต่างๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02109.02 กำหนดแนวทางการดำเนินงานคัดแยกของเสียชุมชนที่มีประสิทธิภาพ	- กำหนดประเภทของเสียชุมชนที่สามารถนำมารีไซเคิลได้ - กำหนดเครื่องมือ อุปกรณ์ในการคัดแยก ภาชนะบรรจุ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เครื่องจักรในการคัดแยกของเสียชุมชน สำหรับกระบวนการคัดแยก - กำหนดวิธีการ และกระบวนการคัดแยกของเสียชุมชน - กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมของเสียชุมชนที่ผ่านการคัดแยกแล้ว และของเสียที่ต้องกำจัด - กำหนดราคาซื้อขายของเสียชุมชนรีไซเคิลที่ผ่านการคัดแยกแล้ว - จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับกระบวนการคัดแยกของเสียชุมชน	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะการมอบหมายงานและติดตามผลการปฏิบัติงาน
- ทักษะนำฝึกรอบรม
- ทักษะในการการพัฒนาบุคลากร
- ทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน
- ทักษะในการจัดการปัญหา

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงาน
- ข้อบังคับอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงาน
- ความรู้ในการบรรยายความรู้แก่ผู้อื่น

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสารรับรองการปฏิบัติงาน
- ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- ผลการสอบผ่านข้อเขียน (ปรนัย)
- ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้ประเมินควรตรวจสอบเกี่ยวกับวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดแนวทางการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ออกแบบและพัฒนากระบวนการคัดแยกที่มีประสิทธิภาพ ประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินการคัดแยกของเสีย โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

- พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
- พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย) และผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการปฏิบัติงานครอบคลุมถึงการกำหนดแนวทางและกระบวนการจัดการของเสียชุมชนเพื่อเพิ่มอัตราการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ให้ได้มากที่สุด โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับประสิทธิภาพในการจัดการ

พร้อมทั้งตรวจสอบและประเมินผลกระบวนการให้เป็นไปตามมาตรฐานและข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยที่เกี่ยวข้อง การปฏิบัติงานรวมถึงการระบุประเภทของเสียที่สามารถนำมารีไซเคิล การกำหนดเครื่องมือ อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ เครื่องจักร และอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่ใช้ในกระบวนการคัดแยก การกำหนดวิธีการคัดแยก การเก็บรวบรวม และแนวทางการจัดการของเสียที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้นอกจากนี้ยังรวมถึงการกำหนดราคาซื้อขายของเสียรีไซเคิลเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจหมุนเวียน และการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรผู้ปฏิบัติเพื่อใช้เป็นแนวทางมาตรฐานในการดำเนินงานที่ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับวิธีการ กระบวนการ ขั้นตอนออกแบบกระบวนการคัดแยกที่มีประสิทธิภาพ
3. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับการประเมินและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการคัดแยกของเสีย
4. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับมาตรการความปลอดภัยและการควบคุมผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแปลงข้อมูลดิบให้เป็นข้อมูลเชิงลึกที่นำไปใช้ได้จริง ซึ่งรวมถึงเครื่องมือ เทคโนโลยี และกระบวนการมากมายที่ใช้ในการหาแนวโน้มและแก้ไขปัญหาโดยใช้ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลช่วยกำหนดกระบวนการจัดการการคัดแยกขยะ ปรับปรุงการตัดสินใจ และส่งเสริมการเติบโตองค์กร
2. การพัฒนากระบวนการทำงาน คือ การออกแบบกระบวนการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการ ความคาดหวังของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (นำความต้องการและคาดหวังไปกำหนดเป็น KPI) การปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ทำอย่างไรจึงจะสามารถลดต้นทุนในการคัดแยกของเสีย เช่น ลดขั้นตอนลดการทำงานซ้ำซ้อน ลดค่าใช้จ่าย ลดความผิดพลาด เป็นต้น
3. การนำขยะกลับมาใช้ใหม่ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนขยะให้กลายเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ เช่น พลังงานหรือวัสดุใหม่ ถือเป็นขั้นตอนสำคัญในเศรษฐกิจหมุนเวียนที่มุ่งลดขยะและอนุรักษ์ทรัพยากร การนำขยะกลับมาใช้ใหม่มีอยู่ 2 ประเภทหลัก ได้แก่ การนำพลังงานกลับมาใช้ใหม่และวัสดุกลับมาใช้ใหม่
4. ตัวชี้วัดประสิทธิภาพหลัก เป็นตัวชี้วัดเชิงปริมาณที่ใช้ประเมินความสำเร็จขององค์กร โครงการ หรือภารกิจเฉพาะในการบรรลุเป้าหมาย ตัวชี้วัดประสิทธิภาพหลักออกแบบมาเพื่อกำหนดเป้าหมาย ติดตามความคืบหน้า และให้ข้อมูลเชิงลึกเพื่อการตัดสินใจที่ดีขึ้น

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- 18.1 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดแนวทางการทำงานที่มีประสิทธิภาพ
1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
 2. ข้อสอบข้อเขียน(ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

- 18.2 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย ออกแบบและพัฒนากระบวนการคัดแยกที่มีประสิทธิภาพ
1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
 2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

- 18.3 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย ประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินการคัดแยกของเสีย
1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
 2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน